

Sygn. akt II CSK 16/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrzkowski

w sprawie z powództwa P. A.

przeciwko M. A.

o uznanie za niegodną dziedziczenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 sierpnia 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu

z dnia 10 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 313/14,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. przyznaje radcy prawnemu A. N. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Poznaniu kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł powiększoną o podatek VAT - tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej w postępowaniu kasacyjnym,

3. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Pełnomocnik pozwanej M. A. w skardze kasacyjnej wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 czerwca 2014 r. wniosek o jej przyjęcie oparł na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

W ocenie autora skargi kasacyjnej w sprawie występują dwa istotne zagadnienia prawne. Pierwsze sformułowano w sposób następujący: „granice dyskrecjonalnej władzy sędziego w postępowaniu cywilnym przy wykonywaniu oceny, czy przestępstwo, którego dana sprawa dotyczy, a w szczególności przestępstwo znęcania stypizowane w art. 207 § 1 k.k., ma cechy przestępstwa ciężkiego w rozumieniu art. 928 § 1 pkt 1 k.c., w sytuacji gdy, brak jest definicji legalnej „ciężkiego przestępstwa” w kodeksie karnym oraz innych aktach prawnych obowiązujących w Polsce?” Drugie pytanie sprowadzało się do pytania: „Jakie konsekwencje dla postępowania cywilnego ma uprzednio toczące się postępowanie karne, zakończone prawomocnym wyrokiem skazującym za występki umyślne, które jednak uległo zatarciu przed zakończeniem sprawy cywilnej?”.

Odnosząc się do sformułowanych pytań podnieść należy, że przez istotne zagadnienie prawne rozumie się problem o charakterze prawnym powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozstrzygnięcie stwarza realne i poważne trudności (por. postanowienie Sądu

Najwyższego z dnia 21 maja 2013 r. IV CSK 53/2013, nie publ.). Należy nadto wskazać, że jeżeli w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołuje się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, powinien to zagadnienie precyzyjnie sformułować i wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11).

Powyższych wymagań autor skargi kasacyjnej nie spełnił. Przedstawione w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pytania nie zostały poparte argumentacją, która świadczyłaby o możliwych rozbieżnościach interpretacyjnych. Uzasadnienie w zakresie pierwszego z pytań ograniczało się do przedstawienia wątpliwości, ale bez przedstawienia własnej propozycji interpretacyjnych. Należy również zauważyć, że wbrew twierdzeniom zawartym w skardze kasacyjnej Sąd orzekający odniósł się do kwestii braku legalnej definicji przestępstwa ciężkiego (s. 10 uzasadnienia). W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, w części wyjaśniającej podstawę prawną orzeczenia wydanego w pierwszej instancji, w sposób wyczerpujący wyjaśnione zostały okoliczności, którymi kierował się Sąd, uznając popełnione przez pozwaną przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. za ciężkie w rozumieniu art. 928 § 1 pkt 1 k.c. Odnosząc się do drugiego z pytań zawartych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy stwierdzić, że problem ten Sąd Najwyższy wyjaśnił w orzeczeniu z dnia 18 marca 1961 r., I CR 244/60 (OSNC 1962 nr 4, poz. 135) stwierdzając, że zatarcie skazania nie wyłącza zastosowania art. 7 k.p.c. (obecnie art. 11 k.p.c.). Pogląd ten następnie zaaprobowano w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 1973 r., III CZP 6/73 (OSNC 1973 nr 11, poz. 190).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do merytorycznego rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu orzeczono na podstawie § 15 w zw. z § 6 pkt 6 w zw. z 12 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu

(tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490). Na wniosek powoda zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 6 pkt 6 w zw. z 12 ust. 4 pkt 2 oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 490).